

מדת בדת

לע"נ מרת בת שבע אסתר בת

רבי יוסף שלום ע"ה הערות

והנצחות טל' 0548449853 או מייל
MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 377 פרשת האזינו תש"פ

קינים פרק ג' תמיד כה-ל

פרק במה דברים אמורים

דף כד משנה א. מה שנאמר בפרקים לעיל הוא רק בכהן שנמלך מה לעשות בתערובת אך אם הכהן לא נמלך ועשה אחת לאשה אחת ואחת לשניה, או שתים לזו ושתיים לזו, או שלש לזו ושלוש לזו, ועשה את כולן למעלה מחצה מהם כשר ומחצה פסול ויביאו קן נוסף בשותפות ויתנו ביניהן, ואם עשה את כולן למטה מחצה כשר ומחצה פסול, ואם עשה חצים למעלה וחצים למטה מה שלמעלה מחצה כשר ומחצה פסול, וכן למטה מחצה כשר ומחצה פסול.

משנה ב. אם עשה אחת לזו ושתיים לזו ושלוש לזו ועשר לזו ומאה לזו, אם עשה את כולן למעלה מחצה כשר ומחצה פסול וכן אם עשה את כולן למטה מחצה כשר ומחצה פסול, ואם עשה חצים למעלה וחצים למטה המרובה כשר והכלל הוא שבכל מקום שניתן לחלק את הקינים ויש קן שלם של אשה אחת למעלה וקן למטה בין מלמטה בין מלמעלה חצים כשר וחצים פסול, ואם אי אפשר לחלק את הקינים כדי שיהיו משל אשה אחת שיש אחת לזו ולשניה שתיים ולשלישית יותר בין מלמטה ובין מלמעלה המרובה כשר.

משנה ג. אם עשה חטאת לזו ועולה לשניה ועשה את כולן למעלה מחצה כשר ומחצה פסול, ואם עשה את כולן למטה מחצה כשר ומחצה פסול ואם עשה את חצים למעלה וחצים למטה שתיהן פסולות, שניתן לומר שאת החטאת הקריב למעלה ואת העולה למטה.

משנה ד. אם התערבו חטאת ועולה ועוד קן סתומה וקן מפורשת ועשה את כולן למעלה מחצה כשר ומחצה פסול, ואם עשה את כולן למטה מחצה כשר ומחצה פסול ואם עשה את חצין למעלה וחצין למטה רק הסתומה כשרה והיא מתחלקת ביניהם לחובתן.

משנה ה אם התערבו חטאות בחובה כשר רק כמנין החטאות שבחובה **עמוד ב** ואם החובה פי שנים מהחטאת מחצה כשר ומחצה פסול, ואם החטאת פי שנים מהחובה כשר, וכן אם התערבה עולה בחובה כשר כמנין העולות שבחובה, ואם החובה פי שנים מהעולה מחצה כשר ומחצה פסול ואם העולה פי שנים מהחובה המנין שבחובה כשר.

משנה ו. אם אשה אמרה הרי עלי קן כשאלד זכר אם ילדה זכר היא תביא שני קינים אחת לנדרה ואחת לחובת יולדת, וכשהיא נותנת אותם לכהן הוא צריך לעשות ג' פרידים למעלה לעולה ואחת למטה לחטאת, ואם עשה שנים מהם למעלה ושנים למטה והוא לא נמלך היא צריכה להביא פרידה נוספת והוא יקריב אותה למעלה כמין אחד, ואם היא הביאה משני מינים היא תביא שנים נוספים שיש ספק מה לא קרב למעלה בכשרות, ואם היא פירשה את נדרה מאיזה מין להביא ומסופקים מאיזה מין הכהן לא עשה כראוי היא תביא עוד ג' פרידות ממין אחד, ואם היא פרשה משני מינים היא תביא ארבעה נוספים, ואם היא קבעה את נדרה עם חובתה להביא ממין מסוים ואינה יודעת מאיזה מין היא פירשה היא

צריכה להביא חמש פרידות נוספות שנים מכל מין לנדר ולחובה, ואם היא קבעה משני מינים היא תביא שש כי היא צריכה להביא ממין חובתה וממין נדרה משני מינים, ואם היא נתנה לכהן והיא לא יודעת מה נתנה מאיזה מין ומאיזה חובה והכהן הלך ועשה ואינו יודע מה עשה היא צריכה להביא פרידים נוספים ארבע לנדרה ושתיים לחובתה וחטאת אחת מאיזה מין שתרצה,

דף כה ובן עזאי אומר שהיא תביא שתי חטאות שהולכים לפי המין הראשון שקרב ולא יודעים איזה מין, אמר ר' יהושע שעל זה אמרו שאיל כשהוא חי היה לו קול אחד וכשמת יש לו שבעה קולות שני קרניו לחצוצרות שתי שוקיו לשני חלילים עורו לתוף מעיו לנבלים בני מעיו לכנורות, ויש אומרים צמרו לעשות תכלת, ור"ש בן עקשיא אומר שזקני עמי הארץ כל זמן שהם מזקינים דעתם מיטרפת עליהם שנאמר מסיר שפה לנאמנים וטעם זקנים יקח, אך בזקני תורה זה לא כך אלא כל זמן שהם מזקינים דעתם נוספת עליהם שכתוב בישישים חכמה ואורך ימים תבונה.

ת.ו.ש.ל.ב.ע

מסכת תמיד

פרק בשלושה מקומות

עמוד ב משנה הכהנים שומרים בשלושה מקומות במקדש: בבית אבטינס ובבית הניצוץ ובבית המוקד, בבית אבטינס ובבית הניצוץ היו עליות והרובים שהם כהנים צעירים שמרו שם, בית המוקד היה כיפה והבית הגדול בה היה מוקף רובדים של אבן וזקני בית אב היו ישנים ברובדים וכידם מפתחות העזרה אך פרחי הכהונה איש כסתו היתה על הארץ, ולא ישנו בבגדי קדש אלא פשטו את בגדיהם והניחום תחת ראשיהם והם התכסו בכסות שלהם ואם אירע לאחד מהם קרי הוא יצא והלך לו,

דף כו במסיבה שהלכה תחת הבירה ודלקו שם נרות מכאן ומכאן עד שהוא הגיע לבית הטבילה, והיתה שם מדורה ובית הכסא של כבוד וכבודו הוא שאם מצאו אותו נעול ידעו שיש שם אדם ואם היה פתוח ידעו שאין שם אדם, ואחרי עשיית צרכיו ירד וטבל והתנגב וישב לו כנגד המדורה וחזר אל אחיו הכהנים עד שנפתחו השערים ויצא והלך לו, מי שרצה לתרום את המזבח השכים לטבול קודם שבא הממונה וכי באיזה שעה הוא בא והעתים לא היו שוים שלעתים הוא בא עם קרות הגבר או סמוך לפניו או לאחריו והממונה בא ודפק עליהם והם פתחו לו ואמר להם מי שטבל יבא להפיס והפיסו וזכה בו מי שזכה. **גמרא** מנין שצריך ג' שמירות, אמר אביי שלומדים מהפסוק והחוננים לפני המשכן קדמה לפני אהל מועד מזרחה משה אהרן ובניו שומרים משמרת המקדש למשמרת בני ישראל, ואמנם מצאנו בפסוק ג' שמירות אך כתוב במשנה שיש חילוק שהכהנים שומרים בג' מקומות ואילו בפסוק כתוב כהנים ולויים יחד, ויש לבאר בפסוק שנאמר והחוננים לפני המשכן קדמה משה במקום

אחד ואהרן ובניו במקום אחר ואח"כ נאמר שומרי משמרת המקדש אהרן במקום אחד ובניו בשני מקומות נוספים שנאמר בפסוק חונים לחוד ושומרים לחוד ואין לומר ששני כהנים במקום אחד שבאהרן ובניו זה כמו משה שהוא במקום אחד לבדו כך אהרן ובניו כל אחד במקום לחוד, ורב אשי למד מסוף הפסוק שכתוב ג' שמירות שומרים משמרת למשמרת.

עמוד ב המשנה אומרת שהיו עליות בבית הניצוץ ובית המוקד ויש להסתפק אם הם היו ממש עליות או שהם היו גבוהים כעליות, ויש להוכיח ממה ששנינו במדות במנין שערי עזרה, שבצפון היה שער הניצוץ הוא היה כאכסדרה שבנויה עליה עלייה והכהנים שומרים מלמעלה והלויים מלמטה והיה לו פתח לחול, ומנין שהלויים למטה שנינו בברייתא שלומדים מהפסוק וילוו עליך וישרתוך שמדובר בעבודת הכהנים, ואין לומר שהכוונה לעבודת הלויים שהרי כבר נאמר ונלוו עליך ושמרו לכל כליו ולכל עבודתו א"כ כבר נאמר עבודתם אלא וילוו נאמר על עבודת הכהנים והיינו שהכהנים שומרים מלמעלה והלויים שומרים מלמטה. **במשנה** משמע שבבית המוקד היה שומר אחד, יש להקשות ששנינו שהיו שני שערים בבית המוקד אחד פתוח לחיל ואחד פתוח לעזרה, אמר ר' יהודה שבשער הפתוח לעזרה היה לו פשפש שנכנסו בו לבלוש את העזרה, ואביי מבאר שכיוון ששני השערים הללו הם ביחד מספיק להם שומר אחד שמסתכל לכאן ולכאן.

זקני כהונה ישנו ברובדים והם עשויים כעין אבנים רחבות שיצאו משורת האבנים ועלו בהם לאצטבאות, אך קשה וכי היו אבנים נוספות שחלוקות מהשאר הרי נאמר והבית בהבנותו אבן שלמה מסע נבנה, ומבאר אביי שמלכתחילה תקנו בחוץ אבנים קטנות וגדולות כמו שכתוב אבני עשר אמות ואבני שמונה אמות.

יש להקשות מדוע זקני בית אב ישנו על הרובדים ולא הכניסו להם מיטות, ואביי מבאר שאין זה דרך ארץ להכניס מיטות לביהמ"ק.

בתחילה המשנה קוראת לצעירים רובים וכאן קוראים להם פרחי כהונה,

דף כז יש לבאר שבתחילה מדובר שהם עדיין לא הגיעו לכלל עבודה לכן הם נקראו רובים, וכאן הם כבר התחילו לעבוד ולכן נקראו פרחי כהונה.

המשנה במידות מפרטת שהכהנים שמרו בג' מקומות, בית אבטינס בית המוקד ובית הניצוץ והלויים בכ"א מקומות, חמשה על ה' שערי הר הבית וחמשה על ה' שערי עזרה וארבעה על ד' פינותיו מבחוץ, אחד בלשכת הקרבן ואחד בלשכת הפרוכת ואחד אחורי בית הכפורת, ואמר רב יהודה מסורא ויש אומרים שבברייתא למדו מהפסוק למזרח הלויים ששה לצפונה ליום ארבעה לנגבה ליום ארבעה ולאסופים שנים שנים לפרבר למערב ארבעה למסילה שנים לפרבר, אך קשה שבפסוק יוצא שיש כ"ד מקומות ואביי מבאר שלאסופים שהם שנים שני כהנים, אך קשה שעדיין יש כ"ב ויש לומר שלפרבר היה אחד והיה אדם נוסף שבא להיות עמו בצוות כיון שהוא היה בחוץ, כמו שאמר רבה בר שילא שפרבר פירושו כלפי חוץ, וללשנא בתרא באמת היו כ"ד מקומות של לויים וג' מתוכם היו כהנים וכ"א לויים כמו

שאמר ריב"ל שבכ"ז מקומות בתנ"ך נקראו הכהנים לויים ואחד מהם בפסוק והכהנים הלויים בני צדוק.

יש להקשות במשנה במדות מדוע בהר הבית השומרים בפנות הם בתוכו ובעזרה היו השומרים בפנותיו מבחוץ, ויש לומר שכשהשומר מתעייף הוא יושב לכן בהר הבית שיותר לשבת שמרו מתוכו ואילו בעזרה אסור לשבת שהרי אין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד בלבד לכן שמרו מבחוץ.

המשנה אמרה שהיו חמשה על ה' שערי עזרה, ויש להקשות הרי היו ז' שערים בעזרה ג' בצפון וג' בדרום ואחד במזרח ואמר אביי ששנים מהשערים לא צריכים שימור, ורבא אומר שנחלקו בזה תנאים ששנינו שלא פוחתים מי"ג גזברים ומז' אמרכלים ור' נתן אומר שלא פוחתים מי"ג גזברים כנגד י"ג שערים ובהר הבית היו חמשה א"כ לר' נתן היו עוד ח' שערים בעזרה וא"כ יתכן שיש תנא נוסף שסובר שהיו ז' שערים בעזרה.

המשנה אומרת שלא ישנו בבגדי כהונה ויש לדייק שהם הלכו בהם שלא בשעת עבודה א"כ מוכח שניתן להנות מבגדי כהונה, ויש לדחות שבאמת לא הלכו בהם ומה שכתוב לא ישנו הוא ללמד את ההמשך שפשטו אותם וקפלום והניחום תחת ראשיהם ולכן נאמר קודם לא היו ישנים, אך יש לדייק מהמשנה עצמה שהניחום תחת ראשיהם א"כ מוכח שניתן להנות מבגדי כהונה, ויש לדחות שהכוונה כנגד ראשיהם, ורב פפא מדייק שא"כ מותר להניח תפילין לצד מראשותיו ולא חוששים שהוא יתגלגל עליהם בעת שהוא ישן, ויש להוכיח שהכוונה כנגד ראשיהם ולא תחת ראשיהם שגם אם נאמר שניתן להנות מבגדי כהונה אך יש כאן הנאה מכלאים שלא בשעת מצוה, **עמוד ב** וזה מובן למ"ד שאבנטו של כהן גדול שהוא כלאים אינו כאבנטו של כהן הדיוט שלא נעשה מכלאים, אך למ"ד שאבנטו של כהן הדיוט הוא כאבנטו של כהן גדול א"כ ממילא נאסר לשים תחת מראשותיו מצד איסור כלאים, ואין לומר שכלאים נאסרו רק בהעלאה או בלבישה ומותר להניחם תחתיו שהרי למדו בברייתא מהפסוק לא יעלה עליך אבל אתה מציע תחתך אבל אמרו חכמים שאסור לעשות כן שמא תיכרך נימא אחת על בשרו, ואין לומר שיש הפסק משהו שהרי ר"ש בן פזי אמר בשם ריב"ל בשם הקהל הקדוש שבירושלים שאסור לישן על עשר מצעות זו על זו שיש בתחתונה כלאים אלא ודאי מוכח שבגדי כהונה היו כנגד ראשיהם, ועוד יש לומר שמדובר באותם בגדים שאין בהם כלאים, ורב אשי מבאר שבגדי כהונה הם קשים, כמו שאמר רב הונא בר רב יהושע שאין איסור כלאים בלבד הקשה שבא מנרש, ויש להוכיח ממה ששנינו שלא יוצאים בבגדי כהונה למדינה אך במקדש לובשם בין בשעת עבודה ובין שלא בשעת עבודה כי ניתן להנות בבגדי כהונה, אך יש להקשות ממה ששנינו על יום הר גריזים ששמעון הצדיק יצא לקראת אלכסנדר מוקדון בבגדי כהונה, ויש לומר שמדובר בבגדים שראויים לבגדי כהונה ועוד י"ל שהתירו משום עת לעשות לה' הפרו תורתך.

בעל קרי יצא למחילות מתחת למקדש, יש להוכיח מכאן כדברי ר' יוחנן שאף שבעל קרי משתלח מחוץ לב' מחנות אך המחילות לא התקדשו בקדושת עזרה.

אור בידם, והם נחלקו לשתי כתות כת אחת הולכת באכסדרה דרך מזרח והשניה הולכת באכסדרה דרך מערב ובדקו והלכו עד שהגיעו ללשכת עושי חביתים ופגשו אלו באלו ואמרו שלום הכל שלום, ואז העמידו את עושי החביתים לעשות חביתים, מי שזכה לתרום את המזבח אומרים לו הזהר שלא תגע בכלי קודם שתקדש ידך ורגליך מהכיוור, והמחתה נתונה בפניה בין הכבש למזבח במערבו של הכבש ולא נכנס אדם עמו ואין נר בידו אלא הוא הלך לאור המערכה ולא ראוהו **עמוד ב** ולא שמעו את קולו עד ששמעו את קול העץ שבן קטין עשה למוכני לכיוור ואז אומרים הגיע העת שהוא מקדש ידיו ורגליו מהכיוור, והוא נטל מחתת כסף ועלה לראש המזבח ופינה את הגחלים אילך ואילך והוא חותה מהמעוכלות הפנימיות וירד והגיע לרצפה והפך את פניו לצפון והלך במזרח הכבש כעשר אמות ושם הוא צבר את הגחלים על הרצפה מרחק ג' טפחים מהכבש ובאותו מקום שמו את מוראת העוף ואת דישון מזבח הפנימי ודישון המנורה. **גמרא** יש להקשות וכי היו אכסדראות בעזרה הרי שנינו שר"א בן יעקב אומר שלא היו אכסדראות בעזרה שכתוב לא תטע לך אשירה כל עץ אצל מזבח ה' אלוקיך, ומבאר רב חסדא שהיו אכסדראות של בנין מאבן.

המשנה אומרת שהעמידו את עושי חביתים ולכאורה יש להוכיח שהם קודמים בעשייתם, וקשה הרי שנינו שאין דבר קודם לתמיד של שחר שכתוב וערך עליה העולה וביאר רבה שהעולה היא ראשונה לכל, ומבאר רב יהודה שרק התחילו לחמם חמין לרביכה של החביתים.

פרק ראווה אחיו

משנה כשראו אחי הכהנים שהוא ירד מהמזבח הם רצו ובאו ומהרו לקדש ידיהם ורגליהם מהכיוור והם נטלו את המגרפות והצינורות ועלו לראש המזבח וסלקו לצד המזבח את האברים והפדרים שלא התעכלו מהערב, ואם אין שם מקום הם סדרו אותם בסובב על הכבש והתחילו להעלות את האפר על גבי התפוח שהיה באמצע המזבח ולפעמים היו עליו כג' מאות כור, וברגלים לא דשנו אותו כי זה נוי למזבח,

דף כט ומימיו הכהן לא התעצל מלהוציא את הדשן, ואז החלו להעלות גזירי עצים לסדר את המערכה, וכי כל העצים כשרים? כן, כולם כשרים מלבד גפן וזית אך היו רגילים להשתמש במורביות של תאנה ושל אגוז ושל עץ שמן, והכהן סידר את המערכה גדולה לצד מזרח והחזית שלה פונה למזרח וראשי הגזירים הפנימיים נגעו בתפוח והיה רווח בין הגזירים שמשם הציטו את העצים הדקים, ובררו משם עצי תאנה יפים וסדרו מהם מערכה שניה לקטורת שהיא היתה כנגד קרן מערבית דרומית משוך מהקרן כלפי צפון ד' אמות והיו שם באומד ה' סאים גחלים, ובשבת באומד ח' סאים גחלים ששם נתנו שני ביזכי לבונה של לחם הפנים, אברים ופדרים שלא התעכלו מבערב מחזירים אותם למערכה והציטו שתי מערכות באש ואח"כ באו וירדו ללשכת הגזית. **גמרא** רבא אומר שמה שכתוב ג' מאות כור זה גוזמא, וכן מה שכתוב השקו את התמיד בכוס של זהב זה גוזמא, ור' אמי אומר שהתורה דברה בלשון הבאי וגם הנביאים וגם החכמים, בתורה נאמר ערים גדולות ובצורות בשמים והרי לא עלו לשמים אלא זה גוזמא, וחכמים דברו בלשון הבאי כמו שנינו שבתפוח היו ג' מאות כור, וכן מה

רב ספרא ישב בבית הכסא ובא רב אבא ונחר לראות אם מישוהו שם ורב ספרא אמר לו יכנס מר, אחר שיצא אמר רב אבא עד שלא באת לשעיר נהגת מנהג שעיר הרי שנינו מצאו נעול בידוע שיש שם אדם א"כ אין לאחרים להכנס אך רב ספרא חשב שהוא מסוכן, כמו ששנינו שרשב"ג אמר שעמוד החוזר מביא אדם לחולי הדרוקן וסילון החוזר מביא לירקון. **רב** אמר לחייה בנו תקן עצמך עוד בחושך לבדוק את נקביך כדי שלא תצטרך להתרחק ביום, שב בבית הכסא וגלה עצמך ואח"כ כסה וקום וכשאתה בא לשנות שטוף את הכוס ואחר שתיתך שטוף ותניח את הכוס וכשאתה שותה מים שפוך מהם במקום ששתית ואח"כ תן לתלמידך, כמו ששנינו שאדם לא ישתה מים ויתן לתלמידו אלא א"כ שפך מהם, והיה מעשה שאדם אחד שתה ולא שפך ונתן לתלמידו והוא היה אסטניס ולא רצה לשתות ומת בצמא ואמרו באותה שעה שאדם לא ישתה ויתן לתלמידו אם לא שפך מהם תחלה, ורב אשי אומר שלפ"ז תלמיד ששופך לפני רבו אינו חוצפה, עוד אמר רב כל דבר לא תפלוט לפני רבך מלבד פליטה של דלעת או דיסה שאם לא פולטים אותם הם כפתילה של עופרת.

שנינו במדות שאיש הר הבית חזר על כל משמר ומשמר ודלקו לפניו אבוקות וכל משמר שאינו עומד אומר לו איש הר הבית שלום עליך

דף כח ואם ניכר שהוא ישם הוא חובט אותו במקלו, ויש לו רשות לשרוף את כסותו והם אומרים מה קול בעזרה של בן לוי שלקה ובגדיו נשרפים כיון שישן במשמרו, ור"א בן יעקב אומר שפעם מצאו את אחי אמו ישן ושרפו את כסותו, ואמר ר' חייא בר אבא בשם ר' יוחנן שאשרי הראשונים שכך עשו דין על אונס שינה ק"ו על דברים שאינם אונס.

רבי אומר איזו היא דרך ישרה שאדם יבור לו שיאהב את התוכחות שכל זמן שיש תוכחות בעולם יש נחת רוח בעולם וטובה וברכה באים לעולם ורעה מסתלקת מהעולם כמו שכתוב ולמוכיחים ינעם ועליהם תבא ברכת טוב, ויש אומרים שיחזיק באמונה יתירה שכתוב עיני בנאמני ארץ לשבת עמדי, ואמר ר"ש בר נחמני בשם ר' יונתן שכל מי שמוכיח את חברו לשם שמים זוכה לחלקו של הקב"ה, שכתוב מוכיח אדם אחרי ולא עוד אלא שמושחים עליו חוט של חסד שנאמר חן ימצא ממחליק לשון.

המשנה אומרת שמי שרוצה לתרום את המזבח משכים וטובל יש להקשות שאח"כ אומרת המשנה שאומר הממונה מי שטבל יבא ויפייס משמע שזה תלוי בפייס, ומבאר אבוי שברישא מדובר קודם התקנה של פייס ובסיפא מדובר אחרי תקנת הפייס, כמו ששנינו ביומא בראשונה כל מי שרוצה לתרום את המזבח תורם וכשהיו מרובים עלו בכבש ומי שקדם את חברו בתוך ד' אמות זכה ואם היו שנים שוים הממונה אומר להם הצביעו והם מוציאים אצבע או שתיים ולא את האגודל, והיה מעשה ששנים רצו בכבש אחד דחף את חברו ונשברה רגלו וכשב"ד ראו שבאו לידי סכנה תקנו שיתרמו רק בפייס, ורבא מבאר שגם ברישא המשנה דברה אחר תקנה והמשנה אומרת מי שרוצה לבא לפייס ישכים ויטבול קודם שבא הממונה.

משנה הממונה נטל את המפתח ופתח את הפשפש ונכנס מבית המוקד לעזרה ונכנסו הכהנים אחריו ושתי אבוקות של

ששנינו השקנו את התמיד בכוס של זהב, והנביאים דברו בלשון הבאי שכתוב מחללים בחלילים ותבקע הארץ לקולם, ר' ינאי בר נחמני אמר בשם שמואל שבג' מקומות חכמים דברו בלשון הבאי והוא מנה תפוח גפן ופרוכת, ולהוציא מדברי רבא שאמר במה שהשקנו את התמיד בכוס של זהב שזה גוזמא אך ניתן לומר שבאמת השקנו בכוס של זהב כי אין עניות במקום עשירות, תפוח שנינו במשנתנו וגפן שנינו שעמדה גפן זהב על פתח ההיכל ומודלית על כלונסאות ומי שהתנדב עלה **עמוד ב** או גרגיר או אשכול הביא ותלה בה, ור"א בר' צדוק אמר שהיה מעשה והוצרכו ג' מאות כהנים לפנותה, ופרוכת שנינו שאמר רשב"ג בשם ר"ש בן הסגן שעובי הפרוכת טפח והיא נארגה מע"ב נימים ובכל נימה כ"ד חוטים וארכה היתה מ' אמות ורחבה כ' אמות והיא נעשתה מפ"ב ריבוא מנה ועשו שתים בכל שנה והטבילוה ג' מאות כהנים, וזה גוזמא.

רב פפא אומר שלא הביאו עצי גפן או זית כי יש לחות בקשריהם, ורב אחא בר יעקב אומר שלא הדליקו בהם משום ישוב א"י, ויש להקשות ממה ששנינו על הפסוק על העצים אשר על האש והיינו עצים שניתוכים להיות אש והם עצים צעירים שעדיין אין בהם קשר שהולך בתוך העץ וכל העצים כשרים חוץ מגפן וזית אך היו רגילים במורביות של תאנה אגוז ועץ שמן, ור"א מוסיף שלקחו גם מעץ מייש, ואלון, דקל, חרוב, ושקמה, ולרב פפא מובן שת"ק סבר שלא מביאים מהעצים הנוספים שאף שאין בהם קשרים בפנים אך יש בהם קשרים בחוץ, ור"א סובר שמביאים מהם כיון שאין בהם קשרים בתוכם, אך לרב אחא בר יעקב שהסיבה בגפן וזית זה משום ישוב א"י א"כ לא יביאו גם מדקל, אך יש לדחות שגם לת"ק קשה מדוע הביאו מתאנה אלא מדובר תאנה שלא עושה פירות א"כ גם לר"א מדובר בדקל שלא עושה פרות ויש תאנה שלא עושה פירות כמו שאמר רחבה שמביאים תאנים לבנות

דף ל ומשפשפים אותם בחבל שעושים מצורי דקל עד שסרה קליפתו וקוברים אותו במקום שהים מעלה שרטון והוא עושה קורות אך לא פירות וג' בריכות מהקורות שלו גדולות בשיעור שדף הגשר אינו יכול לסבול.

חזית המערכה היתה לצד מזרח ונחלקו רב הונא ורב חסדא אם הסיבה היא שהרוח תנשב בה או כדי להצית משם את האליתא ויש להקשות שהמשנה אומרת להדיא שהיא ריוח בין הגזירים שמשם הציתו את האליתא, ויש לומר שנתנו שם עצים מכמה מקומות ובכיוון אחד זה היה כדי שתנשב בה הרוח.

פרק אמר להם הממונה

משנה אמר הממונה בואו להפיס מי שוחט מי זורק מי מדשן את המזבח הפנימי מי מדשן את המנורה מי מעלה אברים לכבש, הראש והרגל של ימין ושתי הידים העוקץ והרגל של שמאל, החזה והגרה ושתי דפנות הקרביים והסולת והחביתים והיין, הפיסו וזכה מי שזכה, ואמר הממונה ראו אם הגיע זמן שחיטה אם הגיע הזמן הרואה אמר ברקאי, ומתיא בן שמואל אומר שהממונה אומר האיר פני כל המזרח עד שהוא בחרון והרואה אומר הן, אמר הממונה צאו והביאו טלה מלשכת הטלאים והיא היתה במקצוע צפונית מערבית והיו שם ארבע לשכות לשכת הטלאים לשכת

פרק לא היו כופתים

משנה לא כפתו את הטלה אלא עקרו אותו מי שזכו באברים אחזו בו ועקדוהו ראשו לדרום ופניו למערב והשוחט עמד במזרח ופניו למערב, תמיד של שחר נשחט בקרן צפונית מערבית על טבעת שניה ותמיד של בין הערביים נשחט בקרן מזרחית צפונית על טבעת שניה, שחט השוחט וקיבל המקבל וברא לקרן מזרחית צפונית ונתן את הדם מזרחה צפונית ואח"כ נתן בקרן מערבית דרומית מערבה דרומה ואת שיירי הדם שפך ליסוד דרומי.